

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 81/23
5.4.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Медаковић, адвокат из Вршца, Стевана Немање 11, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Славица Николић, адвокат из Вршца, Жарка Зрењанина 63, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Вршцу П2 91/22 од 3.10.2022. године, исправљене решењем истог суда П2 91/22 од 3.3.2023. године, у седници већа одржаној дана 5.4.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П2 91/22 од 3.10.2022. године, исправљена решењем истог суда П2 91/22 од 3.3.2023. године, у другом ставу изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка, садржано у трећем ставу изреке пресуде Основног суда у Вршцу П2 91/22 од 3.10.2022. године, исправљене решењем истог суда П2 91/22 од 3.3.2023. године, тако да свака странка сноси своје трошкове првостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П2 91/22 од 3.10.2022. године, исправљеном решењем истог суда П2 91/22 од 3.3.2023. године, првим ставом изреке утврђено је да је тужба повучена у делу тужбеног захтева ради искључивог издржавања малолетног ВВ из ... Другим ставом изреке обавезана је тужена да почевши од дана подношења тужбе 6.10.2020. године, па убудуће док за то постоје законски услови, а најкасније до 10. у месецу уплатом на рачун тужиоца доприноси законском издржавању малолетног ВВ са износом од 10.000,00 динара, а за случај доцње са законском затезном каматом од дана доспелости сваког месечног износа, па до исплате. Трећим ставом изреке обавезана је

тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 62.250,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом, тужена је побијала првостепену пресуду, како из садржине жалбе произлази из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20) у другом и трећем ставу изреке. Трошкове другостепеног поступка није тражила.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку у вези са чланом 202 – 207 Породичног закона (“Службени гласник РС”, бр. 18/2005 - 6/15), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене делимично основана.

Током првостепеног поступка нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, тако да се она неосновано побија указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у списима, пресудом Основног суда у Вршцу П2 276/16 од 30.9.2016. године, након развода брака парничних странака, малолетни ВВ, рођен дана ...2009.године, поверен је туженој – мајци ББ, сада... на бригу, старање и искључиво издржавање ради самосталног вршења родитељског права, док је малолетна ћерка парничних странака ГГ, рођена дана ...2004.године, поверене тужиоцу – оцу АА на бригу, старање и искључиво издржавање, ради самосталног вршења родитељског права. Начин одржавања личних односа регулисан је тако да свако дете може да виђа другог родитеља свакодневно сходно својим жељама и могућностима, а према договору родитеља, те да сваки родитељ издржава од својих средстава искључиво дете које живи са њим у заједници.

Тужилац АА поднео је тужбу у овој парници дана 6.10.2020. године, против тужене ББ, ради измене одлуке о вршењу родитељског права пошто малолетни ВВ дужи временски период континуирано борави код њега, где на располагању има своју собу и стални контакт са својим сестром ГГ, док са туженом – мајком одржава редовни контакт, па је потребно да се фактичко стање усагласи са правним, на тај начин што би се малолетни ВВ поверио тужиоцу – оцу на самостално вршење родитељског права, а да тужена доприноси издржавању. Пресудом Основног суда у Вршцу П2 256/20 од 4.3.2021. године усвојен је тужбени захтев и измењена је пресуда Основног суда у Вршцу П2 276/16 од 30.9.2016. године, утолико што је малолетни син парничних странака ВВ поверен тужиоцу – оцу на бригу, старање и искључиво издржавање, а ради самосталног вршења родитељског права, те да пребивалиште малолетног ВВ буде на адреси тужиоца – оца, док је начин виђања малолетног ВВ са туженом - мајком уређен тако што ће дете по својој жељи и могућностима свакодневно да виђа мајку, према договору родитеља, а тужена је обавезана да на име свог доприноса за законско издржавање малолетног ВВ и малолетне ГГ месечно плаћа износ од по 10.000,00

динара са припадајућом каматом у случају доцње. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 75/22 од 10.03.2022. године, потврђена је пресуда Основног суда у Вршцу П2 256/20 од 4.3.2021. године у делу првог става изреке којим је измењена пресуда Основног суда у Вршцу П2 276/16 од 30.9.2016. године, у другом ставу изреке и у делу трећег става изреке којим је тужена обавезана да на име свог доприноса за издржавање малолетне ГГ плаћа месечно износ од по 10.000,00 динара са припадајућом каматом у случају доцње, као и у четвртном и петом ставу изреке, а жалба тужене је у том делу одбијена као неоснована, док је укинута пресуда у преосталом делу првог става изреке којим је малолетни ВВ поверен тужиоцу – оцу на искључиво издржавање и у преосталом делу трећег става изреке којим је тужена обавезана да на име свог доприноса за издржавање малолетног ВВ плаћа месечни износ од по 10.000,00 динара са траженом каматом у случају доцње, као и у шестом ставу изреке и у том делу предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење и поновни поступак о непресуђеном делу окончан је побијаном пресудом.

Тужилац АА запослен је у “...” и месечно зарађује око 60.000,00 динара, а ван радног времена обавља послове молера и месечно заради још 100 до 200 евра. Живи у кући са малолетном децом. Тужена на име издржавања малолетне деце није новчано доприносила, већ је деци повремено давала новац за различите намене. Малолетна ГГ је ученик другог разреда гимназије, тренира теквондо и ... Малолетни ВВ тренира фудбал и трошкови тренинга износе 2.700,00 динара месечно, а дневно деци тужилац даје по 100,00 динара на име ужине. На име трошкова исхране за оба детета потребно је око 20.000,00 динара, с тим што за ћерку у периоду такмичења мора да купује другу храну. За куповину патика потроши око 3.000,00 динара до 4.000,00 динара и то сваки трећи месец. За куповину одеће даје око 1.000,00 динара месечно за свако дете. Тужена је за сина купила половне књиге, а тужилац је сину купио свеске и школски прибор и финансирао је екскурзију. У протеклих четири године син је код мајке преспавао један до два пута месечно. Тужилац плаћа трошкове за утрошену електричну енергију месечно 5.000,00 динара, на име утрошка плина 8.000,00 динара, на име телефонских услуга за њега и ћерку износ од 2.000,00 динара, а за сина 1.000,00 динара, на име пореза 2.000,00 динара – 3.000,00 динара. Тужилац на име својих личних потреба месечно утрошио око 2.000,00 динара до 3.000,00 динара и то за трошкове личне хигијене, а користи очев аутомобил и на име трошкова горива утроши око 5.000,00 динара месечно. Тужилац није засновао другу заједницу живота. Тужена ББ запослена је у “...” и остварује месечну зараду око 30.000,00 динара. Била је на боловању две године због рођења трећег детета. Има обуставе од зараде 12.000,00 динара на име кредита, а кредит је рефинансирала и рок отплате је 2024. година. Садашњи супруг тужене је ДД такође је запослен у “...” и остварује месечну зараду од 45.000,00 динара, а има кредит на период од 26 година и месечна рата износи 19.000,00 динара, а кредит је за купљену кућу у којој станују са дететом. Супруг тужене нема друге деце, а тужена не остварује право на дечији додатак. За малолетно треће дете – сина рођеног дана ...2018. године, потребно је издвојити око 15.000,00 динара месечно – за кашице, пелене, козметику, одећу и обућу. На име трошкова домаћинства измирује износ од 6.000,00 динара за утрошену електричну енергију, износ од 12.000,00 динара за утрошен плин, за претплату за ТВ 3.000,00 динара, на име кабловске ТВ износ од 1.500,00 динара, на име пореза сваки трећи месец износ од 1.800,00 динара. За њене

личне потребе месечно издаја износ од 2.000,00 динара до 3.000,00 динара за козметику и хигијену, као и за трошкове за цигарете за њу и садашњег супруга. На име доприноса за издржавање тужиоцу није давала новац за двоје малолетне деце, већ је деци давала 5.000,00 динара – 6.000,00 динара месечно. Терки је давала по 20 евра када иде на такмичење, а сину плаћа ужину 700,00 динара и плати му дечији динар 200,00 динара и купује новине “Огледалце” које коштају 1.500,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са члановима 73, 77 став 3, 160, 226, 266 и 271 Породичног закона и у складу са чланом 27 став 1 и 2 Конвенције о правима детета оценио полазећи од најбољег интереса детета имајући у виду узраст и пол детета, као и потребе детета - васпитне, становање, исхрана, одевање, здравствена брига, образовање, као и могућности оба родитеља, имајући у виду обавезу издржавања и друге деце, те минималну суму издржавања и допринос тужиоца – оца који води непосредну бригу о детету, који је такође обавезан да новчано доприноси издржавању деце, обавезао тужену да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета ВВ плаћа месечно износ од 10.000,00 динара почев од дана подношења тужбе 6.10.2020. године, па убудуће док за то постоје законски услови, најкасније до 10. у месецу, а за случај доцње са законском затезном каматом од дана доспелости сваког месечног износа, па до исплате, све на рачун тужиоца – законског заступника малолетног детета.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Неосновано се жалбом оспорава одлука првостепеног суда у погледу висине доприноса тужене за издржавање малолетног детета ВВ, јер је иста донета правилном применом материјалног права на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања. Висина доприноса за издржавање одређује се према потребама повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања. У спроведеном поступку првостепени суд је правилно у складу са чланом 8 Закона о парничном поступку оценио све доказе појединачно и у међусобној вези, а затим на основу резултата целокупног доказног поступка дао јасне и довољне разлоге које чињенице сматра доказане правилно ценећи исказе тужиоца и тужене, као и писане исправе, па је на основу резултата целокупног доказног поступка извео правилан закључак да су се промениле околности у односу на претходну пресуду Основног суда у Вршцу П2 276/16 од 30.9.2016. године, пошто је малолетни ВВ сада поверен тужиоцу – оцу на самостално вршење родитељског права, па постоји обавеза тужене да доприноси његовом издржавању, узимајући у обзир потребе малолетног детета – повериоца издржавања и могућности тужиоца (оца), као и тужене - мајке малолетног детета. Првостепени суд је правилно одредио висину доприноса, узимајући у обзир потребе малолетног детета и допринос тужиоца – оца у његовом издржавању како у новачном износу, тако и свакодневном бригом, негом и чувањем, као и чињеницу да је тужена запослена, способна за рад и да привређује и остварује зараду, а имајући у виду и њену обавезу да доприноси издржавању и трећем детету из нове брачне заједнице.

Правилно је првостепени суд закључио да тужена има могућност да у досуђеном износу доприноси издржавању малолетног детета ВВ и да таква обавеза за исту не представља очигледну неправду. Терет доказивања таквих чињеница био је на туженој поводом њених навода да из приложене медицинске документације произлази да није у могућности да доприноси издржавању малолетног детета у износу већем од 7.000,00 динара, јер тужена није доказала да је радно неспособна и да је њена радна способност умањена. Тужена је као родитељ дужна да испољи и посебан напор у стицању зараде ради подмиривања трошкова, како сопственог издржавања, тако и издржавања малолетне деце, које је дужна да издржава чак и на штету властитог издржавања, јер то чини и тужилац (отац), а одлука се може изменити у свако доба ако се промене чињенице и околности на којима је заснована.

Родитељи се не могу ослободити законске обавезе издржавања своје малолетне деце и приликом оцене могућности дужника издржавања суд узима у обзир сва њихова примања и стварне могућности да стичу зараду, као и њихове потребе, док је родитељ дужан да на све могуће начине обезбеди довољна средства за егзистенцијалне потребе свог детета, а досуђеним износом уз допринос тужиоца – оца обезбеђује се животни и здравствени услови за правилан и потпун развој малолетног детета и истовремено се не угрожава егзистенција тужене, с обзиром на старосну доб, здравствену и радну способност. Према одредби члана 154 став 1 Породичног закона малолетно дете има право на издржавање од оба родитеља, те је супротно жалбеним наводима првостепени суд водио рачуна о најбољем интересу детета.

Стандард најбољег интереса детета прокламован је и чланом 3 тачка 1 и 2 Конвенције о правима детета, а истом конвенцијом прокламовано је право сваког детета на животни стандард који одговара дететовом физичком, менталном, духовном, моралном и социјалном развоју. Досуђеним износом обезбеђује се животни и здравствени услови за правилан и потпун развој малолетног детета.

Са изложеног применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Међутим, основано се жалбом тужене указује на погрешну примену материјалног права приликом доношења одлуке о трошковима поступка, јер се у конкретном случају ради о спору за вршење родитељског права и издржавање деце, што представља обострани интерес родитеља деце, па су испуњени услови из члана 207 Породичног закона да се одступи од општег правила о накнади трошкова парничног поступка због специфичности односа који се уређују. Права детета, која произлазе из односа родитеља и деце, а о чему је одлучено, изведена су из дужности родитеља да се старају о деци, па одлука о томе служи задовољењу интереса деце, а расправљање и предузимање радњи у поступку имају за циљ утврђење њихових најбољих интереса, па се у овој врсти спора не може утврђивати успех у вођењу парнице, те је другостепени суд решење о трошковима, садржано у трећем ставу изреке побијане пресуде, преиначено по слободној оцени водећи рачуна о разлозима правичности.

Са изложеног применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку у вези са чланом 207 Породичног закона донета је одлука садржана у другом ставу изреке.

Председник већа-судија

Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић